

Simple optioner er finansielle instrumenter, hvor værdien afhænger af et underliggende aktiv - fx en aktie, et aktieindeks, en obligation eller en valuta. Det underliggende aktiv er det, som optionens værdi følger. En option giver dig som køber retten - men ikke pligten - til at købe (call option) eller sælge (put option) det underliggende aktiv på et fremtidigt tidspunkt til en på forhånd aftalt pris.

Sælger du en option, har du den modsatte forpligtelse: Du skal sælge (call) eller købe (put), hvis køberen vælger at udnytte sin ret. Som sælger får du en præmie for at påtage dig risikoen. Præmiens størrelse afhænger af aktivets aktuelle kurs, strikeprisen, rente- og omkostningsniveau, tiden til udløb og den forventede volatilitet.

Der findes to simple typer optioner

- Europæiske optioner: kan kun udnyttes på udløbsdagen
- Amerikanske optioner: kan udnyttes når som helst i løbetiden, hvilket typisk giver en højere præmie

Optioner kan afregnes som fysisk levering af det underliggende aktiv eller som differenceafregning.

Muligheder med optioner

Optioner kan bruges til at øge din eksponering mod et aktiv eller til at afdække risiko - uden at binde meget likviditet, da du som køber kun betaler præmien. Det betyder også, at du kan geare din investering. Der findes mange strategier med optioner, men dette faktaark beskriver kun nogle af de mest simple.

Investering

- Køb af call option: relevant, hvis du forventer, at kursen stiger til over strikeprisen inkl. præmien.
- Køb af put option: relevant, hvis du forventer, at kursen falder til under strikeprisen inkl. præmien.
- Salg af call option: kan være fordelagtigt, hvis du forventer, at kursen ikke overstiger strikeprisen inkl. præmien.
- Salg af put option: kan være fordelagtigt, hvis du forventer, at kursen ikke falder under strikeprisen inkl. præmien.

Afdækning

- Covered call: salg af en call option på et aktiv, du allerede ejer, kan helt eller delvist dække et eventuelt tab, hvis kursen falder.
- Protective put: køb af en put option kan eliminere tab under strikeprisen, mod betaling af præmien.

Spreads

Ved at købe og sælge optioner i samme aktiv, men med forskellige strikepriser, løbetider eller kombinationer, kan du sammensætte strategier. Et eksempel er en long straddle, hvor du både køber en call og en put med samme strikepris og løbetid. Strategien kan give gevinst ved store kursudsving - mens det maksimale tab er præmierne.

1. Fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
Du kan investere i det underliggende aktiv med begrænset likviditetsbinding.	Salg af optioner er bindende kontrakter - du er forpligtet til at købe eller sælge til aftalt pris.
Mulighed for at tjene penge i både faldende og stigende markeder.	Risiko for gearede tab, hvis markedet bevæger sig imod dig.
Du kan reducere eller eliminere markedsrisiko på det underliggende aktiv.	Markedet kan være illikvidt - særligt i stressede perioder.
Mulighed for mange strategier via køb af spreads.	Prisfastsættelsen er modelbaseret - ofte findes der ikke én entydig markedspris.

2. Afkast

Afkastet afhænger af, om du er køber eller sælger, og hvordan kursen udvikler sig i forhold til strikeprisen. Som køber af en call option tjener du, hvis kursen overstiger strikeprisen. Som køber af en put option tjener du, hvis kursen ligger under strikeprisen. Hvis optionen udløber værdiløs, er tabet præmien. Som sælger modtager du præmien som betaling for risikoen. Hvis optionen ikke udnyttes, er præmien dit afkast.

3. Om risikoen

Risiko som køber

Som køber kan optionen udløbe værdiløs, hvis kursen ikke bevæger sig i en retning, der giver gevinst. Det betyder, at du kan miste hele den præmie, du har betalt.

Risiko som sælger

Ved salg af optioner er risikoen større. Sælger du en call option, kan tabet i princippet være ubegrænset. Sælger du en put option, er risikoen begrænset, men tabet kan stadig være betydeligt. Du skal kunne stille sikkerhed, hvis markedet udvikler sig imod dig.

Likviditetsrisiko

Optioner kan i stressede perioder være svære at handle. Du kan risikere tab, hvis du vil lukke en position før udløb.

Valutakursrisiko

Handler du optioner i en fremmed valuta, påvirker ændringer i valutakursen din investering.

4. Værd at vide før du handler

Når du handler afledte finansielle instrumenter med banken, skal du muligvis indgå en rammeaftale. Den beskriver, hvordan banken overvåger den risiko, du påtager dig, og giver banken ret til at afbryde kontrakten eller kræve sikkerhedsstillelse, hvis markedsværdien bevæger sig så meget i negativ retning, at det overstiger de aftalte kreditmæssige grænser.

Hvis du ønsker individuel rådgivning om etablering og løbende håndtering af optionshandler, skal du kontakte din rådgiver.

Skat

Skattereglerne afhænger af, om du handler som privatperson, virksomhed, selskab eller via pensionsmidler. For konkret vurdering bør du tale med en revisor.

Omkostninger

Handel med optioner indebærer handelsomkostninger, som afhænger af markedets omsætning og et tillæg, der dækker bankens omkostninger og indtjening.